

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 35Sa/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822202484
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Mikulajová
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2023:5822202484.2

Uznesenie

Správny súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX D., proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo spisu OU-ZA-OOP1-2022/041241-002 zo dňa 10. októbra 2022, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo spisu OU-ZA-OOP1-2022/041241-002 zo dňa 10. októbra 2022 v časti o zastavení konania o priestupku o d m i e t a .

II. Súd žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo spisu OU-ZA-OOP1-2022/041241-002 zo dňa 10. októbra 2022 v časti o trovách konania z a m i e t a .

III. Žalobcovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Dňa 31.03.2022 Okresný úrad Námestovo, odbor všeobecnej vnútornej správy prijal ako podnet na začatie priestupkového konania spisový materiál č. ORP-P-24/NO-2022 od OO PZ Námestovo, súčasťou ktorého bol aj návrh na prejednanie priestupku vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“ alebo „Zákon o priestupkoch“), ktorý podal A. B. voči E. F. B.. Obvinený sa mal tohto priestupku dopustiť tým, že dňa 12.02.2022 okolo 10.15 hod. G. D. na schôdzi v kultúrnom dome povedal na adresu A. B., že sa môže hanbiť, pretože za vyrúbané drevo v katastri obce D. asi v roku 1990 zobral sumu 40.000,- Čsk, a to za všetkých účastníkov, ktorí drevo predávali, čo sa podľa vyjadrenia A. B. nezakladalo na pravde, a tým mal navrhovateľa uraziť na cti a dopustiť sa priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Zákona o priestupkoch.

2. Okresný úrad Námestovo (ďalej len „prvostupňový orgán verejnej správy“) rozhodnutím č. OU-NO-OVVS-2022/008011-018 zo dňa 24. júna 2022 podľa § 76 ods. 1 písm. c) zákona č. 372/1990 Zb zastavil konanie v priestupkovej veci proti obvinenému

E. F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. H. XXX, ktorý sa mal dopustiť priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. tým, že dňa 12.02.2022 v čase okolo 10.15 hod. na schôdzi súkromných vlastníkov lesa v obci D. mal povedať na adresu A. B., že za vyrúbané drevo v katastri obce D. mal zaplatiť peniaze za všetkých účastníkov, ktorí drevo predávali, čo sa podľa vyjadrenia A. B. nezakladalo na pravde a urazilo ho to na cti, kde uvedeným konaním mal inému ublížiť na cti tým, že ho mal uraziť, pretože spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané. Zároveň podľa § 79 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb., uložil navrhovateľovi A. B. povinnosť uhradiť štátu trovy konania spojené s prejednaním priestupku vo výške 16,- Eur. (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“).

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca ako navrhovateľ priestupkového konania v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov (ďalej len „žalovaný“) ako odvolací orgán podľa ust. § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej aj „Správny poriadok“) rozhodnutím č. OU-ZA-OOP1-2022/041241-002 zo dňa 10.10.2022 tak, že napadnuté rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy v jeho celej výrokovej časti zmenil tak, že výrovková veta znie: „Konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa ustanovenia § 49 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb., ktorého sa mal dopustiť obvinený E. F. B., nar.: XX.XX.XXXX, bytom E. H. XXX tým, že dňa 12.02.2022 okolo 10.15 hod. G. D. na schôdzi súkromných vlastníkov lesov, ktorá sa konala v kultúrnom dome, povedal na adresu A. B., že sa môže hanbiť, pretože za vyrúbané drevo v katastri obce D. asi v roku 1990 zobral sumu 40.000,- Čsk, a to za všetkých účastníkov, ktorí drevo predávali, čo sa podľa vyjadrenia A. B. nezakladalo na pravde a urazilo ho to na cti, kde uvedeným konaním mal inému ublížiť na cti, tým, že ho mal uraziť, sa zastavuje podľa § 76 ods. 1 písm. c) Zákona o priestupkoch, pretože spáchanie skutku o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané.“ Zároveň uložil navrhovateľovi A. B. povinnosť uhradiť trovy konania spojené s prejednaním priestupku vo výške 16,- Eur. (ďalej len „druhohstupňové rozhodnutie“).

4. Žalovaný napadnuté rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe odvolania navrhovateľa (tu žalobcu) a na základe spisu vo veci obvinenia E. F. B. preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia prvostupňového orgánu verejnej správy a celý spisový materiál, zhodnotil vykonané dokazovanie a zistil, že pri rozhodovaní vo veci sa prvostupňový orgán verejnej správy opieral o výpovede navrhovateľa, obvineného a svedkov, pričom z vykonaného dokazovania nemal jednoznačne preukázané, že sa obvinený dopustil skutku, z ktorého bol obvinený. Žalovaný dospel k záveru, že prvostupňový orgán verejnej správy postupoval správne a zákonne, nakoľko na uznanie viny musí byť jednoznačne a bez najmenších pochybností preukázané, že sa obvinený dopustil skutku, ktorý sa mu kladie za vinu. Tiež konštatoval, že prvostupňový orgán verejnej správy postupoval zákonne, keď v prvostupňovom rozhodnutí zaviazal navrhovateľa na úhradu trov konania vo výške 16,- Eur podľa § 79 ods. 1 Zákona o priestupkoch. Uviedol, že prvostupňový orgán verejnej správy pochybil, keď sa vo výroku rozhodnutia v skutkovej vete odchytil od návrhu navrhovateľa zo dňa 18.02.2022 a tento pozmenil. Záverom uviedol, že na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok navrhovateľa, nezistil žiaden relevantný dôvod na zrušenie rozhodnutia, a preto rozhodol tak, ako je uvedené v enunciaci tohto rozhodnutia.

5. Žalobca sa žalobou podanou v zákonnej lehote domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo rozhodnuté zastavené konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Zákona o priestupkoch, ktorého sa mal dopustiť obvinený E. F. B., pretože spáchanie skutku o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané. Žalobca v žalobe polemizoval, odkiaľ obvinený zistil a uviedol nepravdu voči nemu o sume 40.000,- Sk, keď pri predaji nebol prítomný. Tiež uviedol, že Okresný úrad, odbor pozemkového a lesného hospodárstva č. 53/03L2B zo dňa 28.03.2002 vyrubil pokutu 10 000,- Sk podľa § 26 zákona za neoprávnený výrub 106,65m², t. j. 57 smrekov, z týchto bolo 15 kusov smreka, z ktorého drevo si medzi sebou rozdelili podľa určenia LH p. D.. Uviedol, že za týchto 15 kusov smreka, t. j. 28,06 m³ mu mal už nebhý I. D. vyplatiť 40 000,- Sk, t. j. nákupná cena za m³ = 1 425,516 Sk. Ďalej sa žalobca pýtal, prečo prvostupňový orgán verejnej správy nevypočul J. A., ktorá bola prítomná pri predaji dreva a ktorá mohla potvrdiť alebo vyvrátiť výpoveď žalobcu. Tiež namietal, že Okresný úrad Žilina ani jedným slovom vo svojom rozhodnutí nespomenul telefonickú výpoveď očitého svedka J. A.. Preto žiadal, aby súd prehodnotil prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy ako aj rozhodnutie žalovaného. Následne prehlásil, že žiadne peniaze od p. D. neprevzal, prevzal len peniaze od kupujúceho p. E.. Žiadal, aby obvinený verejne vyhlásil, že len z nevedomosti uviedol sumu, ktorá nezodpovedá skutočnosti. Žalobca uviedol rovnaké žalobné dôvody aj pri vylúčení vykonanom za účelom odstránenia na Okresnom súde Námestovo dňa 13.02.2023. Výrok rozhodnutia žalovaného, ktorým bol zaviazaný na úhradu trov konania štátu v súvislosti s prejednaním priestupku nijakým spôsobom nerozporoval.

6. Uznesením č. k. 14C/67/2022-26 zo dňa 03.04.2023, právoplatným 14.04.2023 Okresný súd Námestovo postúpil predmetnú vec na prejednanie a rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline ako v tom čase vecne a miestne príslušnému súdu vykonávajúcemu správne súdnictvo.

7. Správny súd v Banskej Bystrici, na ktorý s účinnosťou od 01.06.2023 prešla pôsobnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Žiline a Krajského súdu v Trenčíne vo veciach správneho súdnictva

podľa zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a ktorý vec vedie pod novou spisovou značkou ZA-35Sa/5/2023, preskúmal v rozsahu žalobných bodov napadnuté rozhodnutie žalovaného a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že správna žaloba proti výroku napadnutého rozhodnutia o zastavení konania o priestupku je podaná neoprávnenou osobou, preto žalobu v tejto časti správny súd odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. e) SSP a vo výroku o trovách konania nie je dôvodná preto žalobu v tejto časti zamietol podľa § 190 SSP v spojení s § 199 ods. 3 SSP.

8. Podľa § 2 ods. 1 SSP; v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

9. Podľa § 2 ods. 2 SSP; každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

10. Podľa § 6 ods. 1 SSP; správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

11. Podľa § 6 ods. ods. 2 písm. b) SSP; správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách vo veciach správneho trestania.

12. Podľa § 177 ods. 1 SSP; správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

13. Podľa § 177 ods. 1 SSP; ochrany iných ako subjektívnych práv sa môže domáhať len prokurátor alebo subjekt výslovne na to oprávnený zákonom.

14. Podľa § 178 ods. 1 SSP; žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

15. Podľa § 194 ods. 1 SSP; správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

16. Podľa § 194 ods. 2 SSP; ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

17. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Zákona o priestupkoch; priestupku sa dopustí ten, kto inému ublíži na cti tým, že ho urazí alebo vydá na posmech.

18. Podľa § 52 ods. 1 Zákona o priestupkoch; priestupky prejednávajú obvodné úrady, ak zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 67 ods. 1 Zákona o priestupkoch; priestupky sa prejednávajú z úradnej povinnosti, ak nejde o priestupky, ktoré sa prejednávajú len na návrh (§ 68 ods. 1).

20. Podľa § 68 ods. 1 Zákona o priestupkoch; priestupky podľa § 42a a § 49 ods. 1 písm. a) sa prejednávajú len na návrh postihnutej osoby alebo jej zákonného zástupcu alebo opatrovníka (ďalej len "navrhovateľ"). Priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. g) sa prejednáva len na návrh poškodenej osoby, jej zákonného zástupcu alebo opatrovníka, ak je poškodená osoba vo vzťahu k páchatelovi priestupku blízkou osobou a k ublíženiu na zdraví alebo spôsobeniu škody na majetku došlo iba tejto blízkej osobe, prípadne aj páchatelovi priestupku.

21. Podľa § 72 písm. d/ Zákona o priestupkoch; v konaní o priestupku sú účastníkmi konania navrhovateľ, na návrh ktorého bolo začaté konanie o priestupku podľa § 68 ods. 1.

22. Podľa § 76 ods. 1 písm. a/ Zákona o priestupkoch; správny orgán konanie o priestupku zastaví, ak sa v ňom zistí, že skutok, o ktorom sa koná, sa nestal alebo nie je priestupkom.

23. Podľa § 79 ods. 1 Zákona o priestupkoch; občanovi, ktorý bol uznaný vinným z priestupku, ako aj navrhovateľovi, ak bolo konanie začaté na jeho návrh zastavené podľa § 76 ods. 1 písm. a), b), c) alebo j), uloží sa povinnosť uhradiť trovy spojené s prejednaním priestupku. Trosy konania sa uhrádzajú paušálnou sumou, ktorú ustanoví Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

24. Podľa § 98 ods. 1 písm. e) SSP; správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

25. Pred začatím súdneho prieskumu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného sa správny súd v zmysle citovaného § 97 SSP zaoberal otázkou, či v danej veci boli splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť, pretože ak zistí taký nedostatok procesných podmienok, ktorý nemožno odstrániť, nemôže vo veci ďalej konať.

26. Vo vzťahu k aktívnej žalobnej legitímácii fyzických a právnických osôb Správny súdny poriadok v ust. § 178 ods. 1 SSP vymedzuje dve základné podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne, a to podmienku účasti v administratívnom konaní, v ktorom bolo vydané žalobou napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy a podmienku ukrátenia na subjektívnych právach žalobcu, spojené s vydaním žalobou napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy. Správny súd je povinný posudzovať splnenie uvedených podmienok na strane žalobcu v každom štádiu súdneho správneho konania. V posudzovanej veci nie je sporné postavenie žalobcu ako účastníka priestupkového konania, ktoré navrhovateľovi priestupku jednoznačne vyplýva z § 72 písm. d/ v spojení s § 68 ods. 1 Zákona o priestupkoch, čím žalobca splnil prvú podmienku vyplývajúcu z § 177 ods. 1, resp. § 178 ods. 1 SSP. Druhým predpokladom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu je ukrátenie na jeho individuálnych právach, ktoré sa musí prejavovať v subjektívnej sfére žalobcu. Spornou je teda otázka jeho aktívnej legitímácie na podanie predmetnej žaloby z toho dôvodu, či zastavením priestupkového konania vedeného voči inej osobe došlo alebo mohlo dôjsť k ukráteniu na jeho subjektívnych právach, keďže navrhovateľ priestupku nie je osobitným zákonom ani Správnym súdnym poriadkom výslovne zmocnený na ochranu zákonnosti či verejného záujmu (§ 178 ods. 2 a 3 SSP). Pod pojmom subjektívne právo je potrebné rozumieť vlastné hmotné alebo procesné práva alebo právom chránené záujmy konkrétneho žalobcu, ktoré mu priznáva osobitný právny predpis. Z toho vyplýva, že fyzická alebo právnická osoba sa nemôže všeobecnou správnu žalobou domáhať ochrany subjektívnych práv inej osoby, resp. pod jej subjektívne práva nemožno podradiť také účinky rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy, ktoré neovplyvňujú jej právnu pozíciu, t. j. nezasahujú do jej právnej sféry, ani nespôsobujú zmenu jej právneho postavenia (Uznesenia NS SR sp. zn. 3SŽi/10/2009 z 21.04.2010, sp. zn. 6SŽi/2/2011 z 30.03.2011, sp. zn. 6SŽo/434/2009 z 28.09.2010, sp. zn. 5SŽi/2/2011 z 24.02.2011).

27. Problematike aktívnej legitímácie navrhovateľa priestupku, ako účastníka priestupkového konania, na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy vydaného v priestupkovom konaní sa už opakovane venoval vo svojej rozhodovacej činnosti jednak Najvyšší súd SR, ako aj Ústavný súd SR. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR v súvislosti s aktívnou legitímáciou navrhovateľa priestupku na podanie žaloby proti rozhodnutiu v priestupkovom konaní bol judikovaný tento právny názor: „Navrhovateľ, na návrh ktorého bolo začaté konanie o priestupku, je v zmysle § 72 Zákona o priestupkoch účastníkom konania o priestupku a pri priestupkoch, ktoré možné prejednať len na návrh, sa môže odvolať proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka vyslovenia viny obvineného z priestupku alebo povinnosti navrhovateľa uhradiť trosy konania, môže sa tiež odvolať proti rozhodnutiu o zastavení konania. Tieto práva priznáva Zákon o priestupkoch navrhovateľovi v konaní o priestupku, avšak od správneho konania o priestupku je potrebné rozlišovať súdne konanie o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu na základe žaloby, ktorú nie je možné vnímať ako ďalší opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu. Preto len z postavenia navrhovateľa ako účastníka konania o priestupku prípadne jeho práva podať odvolanie proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka vyslovenia viny obvineného z priestupku, nie je možné vyvodzovať jeho právo na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom“.

28. V uznesení sp. zn. 6SŽi/2/2011 z 30.03.2011 Najvyšší súd SR uviedol: „Rozhodnutím o zastavení konania z dôvodu, že skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom, nemohol byť navrhovateľ priestupkového konania ukrátený na svojich právach, pretože rozhodnutie o priestupku sa osobne týka iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami neovplyvňuje právnu pozíciu navrhovateľa priestupkového konania, t.j. nezasahuje do právnej sféry navrhovateľa priestupkového konania, ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia (...) „Pociť“ žalobcu o jeho poškodení na práve na informácie je z hľadiska priznania aktívnej procesnej legitímácie na podanie žaloby pri zastavení priestupkového konania proti konkrétnej fyzickej osobe odlišnej od žalobcu nepostačujúci a teda aj právne irelevantný, i keď konanie o priestupku bolo začaté na jeho návrh. Takto ani podľa názoru najvyššieho súdu v konaní nebolo osvedčené splnenie procesnej podmienky osoby oprávnenej na podanie žaloby – aktívnej procesnej legitímácie žalobcu, keď táto nebola podložená žiadnym konkrétnym tvrdením o ukraťaní na právach, ktorému by korešpondovalo jeho subjektívne oprávnenie vychádzajúce z konkrétneho právneho predpisu, ktoré by ovplyvnilo právnu pozíciu žalobcu a zasiahlo do jeho právnej sféry alebo spôsobilo zmenu jeho právneho postavenia“.

29. Rozhodnutím NS SR sp. zn. 8SŽi/21/2012 boli závery k aktívnej legitímácii doplnené o tieto argumenty: „Len z postavenia navrhovateľa ako účastníka konania o priestupku, prípadne jeho práva podať odvolanie proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka vyslovenia viny obvineného z priestupku, nie je možné vyvodzovať jeho právo na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom. Podmienky, ktoré musia byť splnené na to, aby súd mohol vec meritórne rozhodnúť, sú stanovené Občianskym súdnym poriadkom. Ak určité osoby majú možnosť vyvolať priestupkové konanie svojím návrhom, tak potom prejednanie priestupku je výlučne v záujme týchto osôb. Avšak tento ich záujem na potrestaní páchatela nie je také právo, ktorého ochrany by sa mohli domáhať podľa II. hlavy V. časti O.s.p. Správne súdnictvo slúži na ochranu tých osôb, ktoré boli rozhodnutím správneho orgánu ukrátené na svojich právach“. Obdobný záver zaujal aj Najvyšší súd SR v Uznesení sp. zn. 3SŽi/1/2011 zo dňa 31.05.2011: „Ak určité osoby majú možnosť vyvolať priestupkové konanie svojím návrhom, tak potom prejednanie priestupku je výlučne v záujme týchto osôb. Avšak tento ich záujem na potrestaní páchatela nie je také právo, ktorého ochrany by sa mohli domáhať podľa II. hlavy V. časti O.s.p.“. Predmetné rozhodnutie prešlo testom ústavnosti, keď Ústavný súd SR v Rozhodnutí sp. zn. IV.ÚS 143/2012 zo dňa 15.03.2012 uviedol, že „v danom prípade Najvyšší súd SR náležite vysvetlil, prečo sťažovateľ, na základe návrhu ktorého bolo začaté konanie o priestupku, aj keď bol účastníkom tohto konania, nemohol byť rozhodnutím Ministerstva vnútra SR ukrátený na svojich právach“ a podanú ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

30. Pokiaľ ide o otázku ukraťania na subjektívnych právach žalobcu, vystupujúceho v postavení navrhovateľa konania o priestupku, správny súd poukazuje na doterajšiu ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, ktorá prešla aj následným testom ústavnosti viacerými rozhodnutiami Ústavného súdu SR. V tejto súvislosti správny súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 166/2011 z 09.06.2011, v ktorom ústavný súd konštatoval, že „Rozhodnutie o priestupku sa týka iba osoby obvinenej z priestupku, a teda nezasahuje do právnej sféry sťažovateľa a ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia“. Rovnako Ústavný súd SR v rozhodnutiach vo veciach napr. IV.ÚS 228/2011 a IV.ÚS 242/2011 vyššie uvedené závery NS SR o tom, že navrhovateľ priestupku nemôže byť rozhodnutím o priestupku ukrátený na svojich právach, potvrdil.

31. Rovnako správny súd poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/10/2009 z 21.04.2010, ktorý konštatoval: „Aktívna procesná legitímácia žalobcu ako procesná podmienka v zmysle § 250 ods. 2 O.s.p., ktorá robí procesný subjekt osobou oprávnenou na podanie žaloby, v sebe zahŕňa kumulatívne dva predpoklady, a to postavenie účastníka správneho konania a súčasne ukraťenie na právach napadnutým rozhodnutím, vydaným v správnom konaní. V priestupkovom konaní sa rozhoduje o obvinení z priestupku a o uložení sankcie inej osobe, ako navrhovateľovi priestupkového konania a týmto rozhodnutím nemôže byť navrhovateľ priestupkového konania ukrátený na právach, pretože rozhodnutie o priestupku sa osobne týka iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami nezasahuje do právnej sféry navrhovateľa priestupkového konania, ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia“. Voči citovanému rozhodnutiu NS SR bola podaná ústavná sťažnosť, ktorá bola rozhodnutím ÚS SR sp. zn. IV.ÚS 242/2011 zo dňa 09.06.2011 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená, pričom ústavný súd konštatoval: „Na aktívnu legitímáciu na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu podľa II. hlavy V. časti O.s.p. (rozhodnutie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom

správnych orgánov) nestačí, že žalobca bol účastníkom správneho konania (alebo sa s ním v správnom konaní malo ako s účastníkom konať), ale zároveň musel byť ako účastník správneho konania rozhodnutím, preskúmania zákonnosti ktorého sa domáha, ako aj postupom správneho orgánu na svojich právach ukrátený. Postavenie účastníka v správnom konaní ešte nevedie k naplneniu podmienky dotknutosti, resp. ukrátenia práv žalobcu“.

32. Podľa názoru veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu SR vysloveného v uznesení sp. zn. 1SVs/1/2022 zo dňa 30.06.2022, skutočnosť, že podávateľ podnetu, resp. navrhovateľ (v priestupkovom konaní) nemá aktívnu legitimáciu na podanie správnej žaloby na prieskum meritórneho výroku rozhodnutia o priestupku nemôže byť sporná a predstavuje dlhodobú, resp. ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. V podrobnostiach poukázal na právne názory ústavného súdu vyslovené napr. v nasledovných veciach: č. k. I. ÚS 166/2011-12 zo dňa 09.06.2011, príp. č. k. II. ÚS 259/2011-34 zo dňa 04.07.2012 alebo č. k. IV. ÚS 242/2011-9 zo dňa 09.06.2011.

33. Z právnej úpravy, ako aj z vyššie uvedenej judikatúry Najvyššieho súdu SR, Najvyššieho správneho súdu SR a Ústavného súdu SR vyplýva, že správne súdnictvo slúži predovšetkým na ochranu tých osôb, ktoré boli rozhodnutím alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátené na svojich právach. Na aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy správnym súdom nestačí, že žalobca bol účastníkom administratívneho konania, (alebo sa s ním v administratívnom konaní malo ako s účastníkom konať), ale zároveň musel byť ako účastník administratívneho konania rozhodnutím, preskúmania zákonnosti ktorého sa domáha, ako aj postupom orgánu verejnej správy na svojich právach dotknutý. Správne súdnictvo tak nie je založené na verejnej žalobe (*actio popularis*), ktorá by umožnila komukoľvek podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia orgánu verejnej správy. Doterajšia judikatúra nepriznala navrhovateľovi právo na prieskum meritórneho priestupkového rozhodnutia z dôvodu zásahu do jeho subjektívnych práv, kde dochádza k ukončeniu veci zastavením konania v dôsledku konštatovania, že skutok, o ktorom sa koná sa nestal alebo nie je priestupkom alebo spáchanie priestupku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané.

34. Podľa názoru správneho súdu rozhodnutie o zastavení konania z dôvodu, že spáchanie priestupku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané v zmysle § 76 ods. 1 písm. c/ Zákona o priestupkoch nezakladá, nemení a ani záväzne neurčuje žiadne jeho subjektívne práva či povinnosti a žiadnym spôsobom nemení jeho právnu pozíciu, pretože výrok o uznaní osoby za vinnú z priestupku, príp. o zastavení priestupkového konania totiž vo svojej podstate dopadá len na práva a právom chránené záujmy obvineného z priestupku. Výsledný akt v priestupkovom konaní, ktorým došlo k zastaveniu konania o priestupku nemá dopad na žalobcovu právo, či na jeho oprávnený záujem ak žiadal, aby obvinený verejne vyhlásil, že len z nevedomosti uviedol sumu, ktorá nezodpovedá skutočnosti, pretože takéto právo na „ospravedlnenie“ je len odvodeným právom závisiacim na výsledku priestupkového konania. V prípade, že je priestupkové konanie zastavené, takéhoto práva sa žalobca už v rámci priestupkového konania nemôže domáhať. Podľa správneho súdu je neudržateľný taký záver, aby ten kto sa domáha odvodeného práva, o ktorom sa nekonalo, mohol spochybňovať záver o vine obvineného, o koho právach sa konalo.

35. Právna úprava priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. je len jeden zo spôsobov ochrany občianskeho spolunažívania, konkrétne občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. Ide o základné práva garantované článkom 19 ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Predmetným článkom ústavy sú teda chránené hodnoty súkromnej povahy, okrem iného aj osobnej cti. Právna úprava poskytujúca ochranu prostredníctvom priestupkového konania je popri Občianskom zákonníku a Trestnom zákone. Účel ochrany ľudskej dôstojnosti sa v súčasnom slovenskom právnom poriadku vymedzuje ako ochrana pred zaobchádzaním, ktoré poníža dôstojnosť človeka ako ľudskej bytosti. V občianskom práve je základom ochrana pred urážkami, ohováraním, nactiutňaním a inými, najmä verbálnymi prejavmi a znevažujúcimi názormi o jednotlivcovi. Občiansky zákonník v ustanovení § 11 poskytuje teda ochranu fyzickej osobe, ktorá má podľa uvedeného ustanovenia právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Ak rozhodnutie o priestupku, ktoré sa osobne týka iba osoby obvinenej z priestupku je zastavené, nie je tým dotknuté právo navrhovateľa (v danom prípade žalobcu) domáhať sa ochrany na súde podaním žaloby podľa § 11 Občianskeho zákonníka (za predpokladu

splnenia zákonných podmienok), keď v súdnom konaní sa môže domáhať ako dotknutý na cti a ľudskej dôstojnosti satisfakcie, resp. nemajetkovej ujmy. Otázka nepreukázania spáchanie skutku, o ktorom sa koná obvinenému z priestupku nie je zásahom do práv navrhovateľa, a zastavenie konania proti obvinenému z priestupku neznamena, že navrhovateľ nemá zachované právo domáhať sa ochrany podľa Občianskeho zákonníka o ochranu osobnosti. Priestupkové konanie nie je podmienkou začatia takéhoto konania, ani sa v ňom nerieši prejudiciálna otázka, pričom v občianskom súdnom konaní sa preukazujú vykonaním dokazovania aj iné relevantné skutočnosti pre náležité zistenie skutočného stavu veci. Podľa § 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu. V zmysle judikatúry však nie je súd v občianskom súdnom konaní viazaný oslobodzujúcim rozsudkom v trestnom konaní (napr. R 58/1966, R 22/1979), teda rozhodnutím o tom, že napr. trestný čin nebol spáchaný. Analogicky to platí aj na priestupky.

36. Z uvedených dôvodov správny súd rešpektujúc ustálenú súdnu prax Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR, ale aj Najvyššieho správneho súdu SR (napr. rozhodnutie sp. zn. 2Asan/24/2018 zo dňa 24.11.2021, uznesenie veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1SVs/1/2022 zo dňa 30.06.2022, uznesenie NSS SR sp. zn. 4Asan/2/2021 zo dňa 25.08.2022) dospel k záveru, že nie sú splnené procesné podmienky konania na súdny prieskum napadnutého rozhodnutia žalovaného vo výroku o zastavení konania o priestupku, a to v dôsledku nedostatku aktívnej legitímácie na strane žalobcu, t. j. predmetná žaloba v tejto časti bola podaná zjavne neoprávnenou osobou, a preto nezostalo správne súdu iné, než v zmysle § 98 ods. 1 písm. e) SSP správnu žalobu v tejto časti odmietnuť.

37. Veľký senát tiež zaujal stanovisko, že v rámci správneho súdneho konania pred správnym súdom nemôže byť zo súdneho prieskumu vylúčené rozhodnutie orgánu verejnej správy o povinnosti účastníka konania uhradiť štátu trovy priestupkového konania, vrátane osoby v postavení navrhovateľa v priestupkovom konaní. Takéto rozhodnutie je totiž verejnomoenským aktom, ktorým sa vstupuje do majetkovej sféry účastníka konania.

38. Vzhľadom na vyššie uvedený záver veľkého senátu NSS SR, že výrok o uložení povinnosti zaplata trovy priestupkového konania je preskúmateľný v rámci správneho súdnictva, správny súd pristúpil k súdne prieskumu rozhodnutia žalovaného v časti trov konania, avšak z obsahu spisu mal preukázané, že žaloba neobsahuje konkrétnu argumentáciu, na podklade ktorej by mohol byť jasne stanovený rozsah resp. dôvody súdneho prieskumu dotknutého výroku o trovách. Správny súd preto s poukazom na uznesenie veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1SVs/1/2022 z 30.06.2022, ako aj závery vyslovené v uznesení NSS SR sp. zn. 4Asan/2/2021 zo dňa 25.08.2022 (vo vzťahu k súdne prieskumu výroku o trovách konania nie je v prejednávanej veci možné uplatňovať súdny prieskum nad rozsah žalobných bodov a teda nie je možné aplikovať § 195 SSP, kedy by súd nebol viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby), v časti súdneho prieskumu dotknutého výroku o trovách konania v súvislosti s prejednaním priestupku žalobu zamietol ako nedôvodnú vzhľadom na absenciu žalobnej argumentácie k výroku o trovách, na podklade ktorej by bolo možné realizovať súdny prieskum v tejto časti.

39. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario tak, že žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže so žalobou nebol úspešný. Tento výrok v sebe subsumuje aj rozhodnutie o náhrade trov konania v časti ak žaloba bola odmietnutá (§ 170 písm. a) SSP).

Poučenie:

Doručené uznesenie je právoplatné (§ 151 ods. 2 SSP).

Proti tomuto uzneseniu je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 SSP, § 439 ods. 2 a contr. SSP).

O kasačnej sťažnosti rozhoduje kasačný súd - Najvyšší správny súd SR (§ 438 ods. 2 SSP). Kasačnú sťažnosť je potrebné podať na Správnom súde v Banskej Bystrici (§ 444 ods. 1 SSP) v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP).

Podľa § 445 ods. 1, 2 SSP, (1) v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť: a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body") a d) návrh výroku rozhodnutia

(sťažnostný návrh). (2) Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa § 449 ods. 1, 2 SSP (1) Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. (2) Povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak: a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) a c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.